

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Komisioni Qendror i Zgjedhjeve
Centralna Izborna Komisija
Central Election Commission

U skladu sa ovlašćenjima datim u članu 59.5 Zakona br. 03/ -073 o Opštim izborima u Republici Kosovo, na redovnom sastanku, održanom 12.08.2020, Centralna izborna komisija donosi ovu:

ODLUKA

O usvajanju Memoranduma o saradnji između Centralne izborne komisije (CIK), Kosovske policije (KP), Državnog tužilaštva (Dt) Izbornog panela za žalbe i predstavke (IPŽP), Sudskog saveta Kosova (SSK) i Nezavisne komisije za medije (NKM).

- I. Usvaja se Memorandum o saradnji između Centralne izborne komisije (CIK), Kosovske policije (KP), Državnog tužilaštva (Dt), Izbornog panela za žalbe i predstavke (IPŽP), Sudskog Saveta Kosova (SSK) i Nezavisne komisije za medije (NKM).
- II. Memorandum o saradnji sastavni je deo ove odluke.
- III. Ova odluka stupa na snagu danom potpisivanja.

Priština, 12.08.2020

Predsednica Centralne izborne komisije

Valdete Daka
Republika Kosova
Prištine
Priština
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

Imajući u vidu principe, vrednosti i institucionalne odgovornosti definisane Ustavom Republike Kosovo, Zakonom o opštim izborima, Krivičnim zakonikom, Zakonikom o krivičnom postupku i drugim relevantnim zakonima;

Odlučni da poštuju, štite i promovišu osnovna prava i slobode građana zagarantovana Ustavom:

Poštujući principe slobodnih i fer izbora, efikasnost u tretiranju i efikasno rešavanje kršenja i slučajeva vezanih za izbore, kao i demokratske vrednosti Republike Kosovo, sledeće institucije:

1. **Centralna Izborna Komisija (CIK);**
2. **Kosovska Policija (KP);**
3. **Državno tužilaštvo (Dt);**
4. **Izborni Panel za Žalbe i Predstavke (IPŽP);**
5. **Sudski savet Kosova (SSK) i**
6. **Nezavisna komisija za medije (NKM)**

potpisuju ovaj:

MEMORANDUM O SARADNJI

za izborni proces

Član 1 – Svrha

Svrha ovog memoranduma je povećati nivo saradnje i kontinuirane institucionalne koordinacije između CIK-a, KP, Dt, IPŽP-a, SSK i NKM (u daljem tekstu „strane potpisnice“), za sprečavanje zakonskih prekršaja i istragu, gonjenje i efikasno odlučivanje o svim slučajevima koji su u sukobu sa zakonima, izbornim pravilima odnosno krivičnim delima protiv biračkih prava u svim fazama izbornog procesa.

Član 2 - Ciljevi

Kroz ovaj memorandum, strane potpisnice imaju za cilj da postignu sledeće:

1. Da spreče kršenje izbornih zakona i pravila, kao i istragu, krivično gonjenje i suđenje licima koja čine krivična dela protiv biračkog prava;
2. Koordinišu međuinstitucionalne akcije za efikasno i transparentno rešavanje slučajeva vezanih za izbore;

Član 3 –Obaveze strana potpisnica

Strane potpisnice aktivno se angažuju u svim fazama izbornog procesa kako bi ispunile sve obaveze utvrđene ovim memorandumom, uključujući aneks ovog memoranduma, i stavile na raspolaganje ljudske resurse i dovoljno kapaciteta za ispunjavanje obaveza proisteklih iz ovog memoranduma.

Član 4 –Obaveze Centralne izborne komisije

CIK će saradivati sa stranama potpisnicima ovog memoranduma, pružajući materijalne dokaze za rešavanje slučajeva vezanih za izborni proces, u skladu sa Zakonom o opštim izborima, u svim fazama izbornog procesa.

Član 5 –Obaveze Kosovske Policije

1. Za operativne radnje tokom izbornog procesa, KP će staviti na raspolaganje dovoljno ljudskih i tehničkih kapaciteta u cilju sprečavanja i borbe protiv bilo kakvih nepravilnosti koje su u suprotnosti sa javnim redom ili zakonima koji se primenjuju za izbore, kao i pokušaj za vršenje ili izvršenje krivičnog dela ili bilo koje druge nezakonite radnje koja može ugroziti tok izbornog procesa u svim njegovim fazama;
2. KP će efikasno reagovati na naredbe tužilaca i zahteve drugih institucija, uključujući žalbe građana;
3. KP će koordinirati sa strankama potpisnicama aktivnosti za preduzimanje mera i radnji u skladu sa Zakonom o opštim izborima, kako bi se garantovala bezbednost tokom izbornog procesa. Pored svojih dužnosti, KP će odmah obavestiti Dt o obradi hitnih slučajeva u skladu sa uputstvima Dt-a, utvrđivanje dokaza potrebnih za uspešnu i efikasnu istragu i krivično gonjenje krivičnih dela počinjenih u toku izbornog procesa.

Član 6 –Obaveze Državnog tužilaštva

1. Osnovna tužilaštva šalju CIK-u sve informacije o svim licima koja su bila pod istragom i optužena od strane tužilaštava Kosova u vezi sa izbornim procesom;
2. Aktivno i bez odlaganja, Dt će preduzeti aktivnosti i mere tokom svih faza izbornog procesa, u istrazi i krivičnom gonjenju svih onih koji krše odredbe Krivičnog zakonika u vezi sa krivičnim delima protiv biračkog prava i svih drugih oblika kriminala u vezi sa izbornim procesom;
3. Dt će u saradnji sa CIK-om organizovati obuke u vezi sa krivičnim delima protiv biračkog prava za sve tužioce koji će tokom izbornog procesa biti određeni kao dežurni i odgovorni;
4. Dt će angažovati u rad sve sve glavne tužioce i tužioce osnovnih tužilaštava zajedno sa ostalim pomoćnim osobljem na dan izbora kako bi radili u istom radnom vremenu kao i tokom drugih radnih dana.

Član 7 –Obaveze Izbornog Panela za Žalbe i Predstavke

1. IPŽP će koordinisati svoje aktivnosti sa CIK-om i KP-om, u skladu sa Zakonom o opštim izborima, tokom celog izbornog procesa;
2. Nakon donošenja konačne odluke zasnovane na žalbenom postupku, IPŽP će koordinirati aktivnosti sa PA i KP u pogledu identifikacije, obaveštavanja i pružanja žalbi, dokaza i drugog dostupnog materijala u vezi sa slučajevima koji mogu predstavljati krivično delo.

Član 8 –Obaveze Sudskog saveta Kosova

1. Svi slučajevi pokrenuti od Kosovskih tužioca u vezi sa izbornim prekršajima će biti tretirani od strane sudova kao prioritarna pitanja i presuđena bez odlaganja.
2. Sudovi će osigurati efikasno izvršenje svih odluka koje se odnose na predmete koji su pokrenuti kao rezultat izbornog procesa.

Član 9 –Obaveze Nezavisne komisije za medije

1. Nezavisna komisija za medije (NKM) odgovorna je za nadgledanje primene Poglavlja VIII Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo br. 03 / L-073, kojim se određuje ponašanje medija tokom izborne kampanje;
2. U cilju ostvarivanja pravnih odgovornosti u oblasti regulacije medija kao i pravnih odgovornosti proisteklih iz Poglavlja VIII Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo br. 03 / L-073, NKM izražava spremnost da bude deo saradnje sa drugim institucijama tokom izbornog procesa, poštujući zakonske obaveze koje proizilaze iz Poglavlja VIII Zakona o izborima;
3. NKM u cilju pružanja uputstva za pružioce medijskih usluga za poštovanje zakonskih odredbi tokom praćenja izborne kampanje i izborne tišine, izdaje Uputstvo za sprovođenje Poglavlja VIII Zakona o opštim izborima br. 03 / L-073;
4. NKM je dužna da nadgleda rad medija tokom predizborne kampanje i tokom izborne tišine u vezi sa poštovanjem Poglavlja VIII Zakona o izborima i podzakonskim aktima NKM-a, kao i da odlučuje o pritužbama napadnutih stranaka iz bilo kog programskog sadržaja.

Član 10 –Zajedničke obaveze strana potpisnica

1. Strane potpisnice će usvojiti svoje akcione planove i osigurati da su njihovi planovi usklađeni sa ovim Memorandumom i između sebe;
2. Strane potpisnice će aktivno raditi na podizanju svesti javnosti na lokalnom i centralnom nivou o posledicama, rizicima povezanim sa krivičnim delima protiv glasačkih prava uključenih u Krivični zakonik, kao i drugim kršenjima izbornog procesa;
3. Strane potpisnice će kontinuirano prikupljati informacije i izrađivati sveobuhvatne izveštaje, ažurirane statistike o napretku izbornog procesa i aktivnostima relevantnih institucija, koje se predstavljaju javnosti;
4. CIK će u saradnji sa stranama potpisnicama obezbediti obuku za osoblje uključeno u izborni proces, u cilju pružanja jedinstvenih modula i obuke. Strane potpisnice obavezuju svoje osoblje da prate i prisustvuje ovoj obuci.

Član 11 –Koordinacija strana potpisnica

1. Strane potpisnice imenuju po jednog koordinatora iz svog stalnog osoblja koji je odgovoran za koordinaciju institucionalnih akcija, kao i za sprovođenje i procenu primene ovog memoranduma;
2. Preko koordinatora, ili ako je potrebno i preko svojih vođa, strane potpisnice redovno se sastaju radi koordinacije institucionalnih akcija i ispunjavanja obaveza i ciljeva ovog memoranduma;
3. Glavni državni tužilac imenuje nacionalnog koordinatora iz reda državnih tužilaca, koji predsedava institucionalnim sastancima, i odgovoran je za pripremu sveobuhvatnog izveštaja o krivičnim predmetima koji se tiču izbora.

Član 12 –Saradnja sa NVO

Strane potpisnice saraduju sa organizacijama civilnog društva i medijima u cilju ispunjavanja relevantnih obaveza koje proizilaze iz ovog memoranduma i informisanja javnosti.

Član 13 - Usklađenost

Sve obaveze koje proizilaze iz ovog memoranduma o saradnji i radnje preduzete pozivanjem na ovu saradnju moraju biti u potpunosti u skladu sa zakonodavstvom na snazi u Republici Kosovo.

Član 14 –Završne odredbe

1. Deo ovog memoranduma je dodatak Institucionalne akcije za kontinuiranu koordinaciju, koji sadrži radnje koje će svaka institucija preduzeti tokom različitih faza izbornog procesa u cilju jačanja tkontinuirane institucionalne saradnje;
2. Strane potpisnice su obavezane da izvršavaju aktivnosti predviđene aneksom Institucionalne akcije za kontinuiranu koordinaciju, u cilju ispunjavanja obaveza proisteklih iz ovog memoranduma;
3. Ovaj memorandum može biti popraćen informativnim i detaljnim uputstvima o zakonskim obavezama, najboljim standardima, pravilima i glavnim izbornim procedurama, kako bi se pomoglo tužiocima, policijskim službenicima, sudijama i poroti u rešavanju slučajeva koji se vezuju sa izborima.

Član 15 –Stupanje na snagu i povlačenje

1. Ovaj memorandum o saradnji aktivira se za svaki izborni ciklus odmah nakon objavljivanja izbora i važi tokom celog izbornog procesa;
2. Ovaj memorandum o saradnji može se izmeniti ili prekinuti sporazumom svih strana potpisnica ili na zahtev jedne od institucija, u slučaju procene strana potpisnica da više nije potreban, ili u slučaju promene institucionalnih nadležnosti.

DATUM:

MESTO:

Potpisano od:

ANEKS 1: INSTITUCIONALNE AKCIJE ZA KONTINUIRANU KOORDINACIJU

1. Predizborni period (pre raspisivanja izbora)

	Centralna Izborna Komisija	Izborni Panel za Žalbe i Predstavke	Državni Tužilac	Policija Kosova	Sudski Savet Kosova	Nezavisna Komisija za Medije
PREDIZBORNI PERIOD	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje baze podataka lica koja su počinila prekršaje na prethodnim izborima • Osiguravanje da su politički subjekti platili novčane kazne i zakonske obaveze pre potvrđivanja za izbore. 	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje akcionog plana za izbore; • Održavanje baze podataka osuđenih lica od strane IPŽP-a kojima je zabranjeno učešće na izborima (kao kanidat, administrativno osoblje); • Informisanje CIK-a o spisku osuđenih lica i političkih subjekata koji nisu platili finansijske obaveze novčanih kazni; • Široko informisanje javnosti o načinima podnošenja žalbi i prigovora; • Pružanje saradnje sa posmatračkim organizacijama u vezi sa prijavljenim nepravilnostima u skladu sa žalbama 	<ul style="list-style-type: none"> • Obezbediti CIK-u najnoviju bazu podataka o osobama koja su pod istragom ili imaju optužnice za izborna krivična dela; • Razvijanje operativnog plana o raspoređenju tužilaca po svim opštinama tokom izbornog perioda; • Razvijanje operativnog plana, alokacija resursa i budžeta za gonjenje zaostalih slučajeva iz prethodnih izbora; • Uspostavljenje kontakta i saradnja sa posmatračkim organizacijama; • Učešće u programu orijentacije CIK-a. 	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinacija, usklađivanje, realizacija i ocenjivanje nivoa opasnosti za CPR, centralno skladište (CS), Opštinsko skladište (OS), OIK-a i BC-a, i koordinacija i planiranje svih policijskih akcija u uskoj koordinaciji sa CIK-om; • Započinje sprovođenje Operativnog naloga KP-a u koordinaciji sa CIK-om, gde glavnu ulogu za javnu bezbednost igra PK; • Nadgleda i vodi računa o predizbornoj kampanji, kao i vodi evidenciju i izveštava CIK o skupovima političkih subjekata; • Angažuje se za obezbeđenje i pratnju osetljivog materijala, preliminarnu antiterorističku kontrolu lokacija koje je odredio CIK kao što su: OIK-a, OS-a, CPR-a i CS-a, a zatim se bavi njihovim neprekidnim fizičkim obezbeđenjem. • Prikupljanje i objavljivanje različitih statistika i izveštaja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Blagovremeno obezbeđivanje za institucije potpisnice najnovije baze podataka o osobama koja su osuđena ili su u sudskom postupku zbog izbornih krivičnih dela; • Nastavak suđenja slučajeva iz prethodnih izbora; • Objavljivanje sudskih odluka, njihovo blagovremeno objavljivanje na zvaničnoj veb stranici; • Kontinuirano informisanje javnosti o izrečenim kaznama od strane pravosudnih organa za lica koja su počinila prekršaje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada plana monitorisanja za pružaoce medijskih usluga tokom predizborne kampanje i izborne tišine • Izdavanje Uputstva za sprovođenje Poglavlja VIII Zakona br. 03/L-073 o Opštim Izborima, u cilju pružanja uputstva pružiocima medijski usluga o poštovanju zakonskih odredbi tokom praćenja izbornih kampanje i izborne tišine. • Dostavljanje svim licenciranim Uputstva za sprovođenje Poglavlja VIII Zakona br. 03/L-073 o Opštim Izborima. Svrha dostavljanja uputstva je pružanje uputstva pružiocima medijskih usluga o poštovanju zakonskih odredbi prilikom pokrivanja izborne kampanje. • Izdavanje Uputstva o Dnevnici A i B za Medije tokom Izborne Kampanje. Postoje dva oblika termina političkog emitovanja tokom izborne kampanje, besplatni i plaćeni termini za političko emitovanje.

2. Izborni period i dan izbora (od raspisivanja izbora do potvrđivanja rezultata)

	Centralna Izborna Komisija	Izborni Panel za Žalbe i Predstavke	Državni Tužilac	Policija Kosova	Sudski Savet Kosova	Nezavisna Komisija za Medije
IZBORNI PERIOD I DAN IZBORA	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguravanje da lica koja su počinila krivična dela i izborne prekršaja ne budu uključena u sprovođenje izbora • Informisanje članova izbornih komisija, biračkih odbora, tehničkog osoblja i birača o primenjenim kaznama u Krivičnom Zakoniku; • Monitorisanje predizbornih uslova-okolnosti, aktivnosti na dan izbora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Informisanje političkih subjekata, posmatrača i birača o žalbenim postupcima; • Primena efektivnih (proporcionalnih) kazni i novčanih kazni protiv subjekata koji su počinili prekršaje iste prirode; • Kontinuirano informisanje javnosti o načinu rešavanja predmeta, naročito o odlukama koje se odnose na izricanje kaznenih mera; • Osiguravanje da nadležni organi nastavljaju sa obradom predmeta prosleđenih od strane IPŽP-a; • Instrukcionalna koordinacija za međusobno informisanje u vezi sa slučajevima podnetim od strane IPŽP-a pred relevantnim institucijama; • Blagovremeno obaveštavanje CIK-a o završetku postupaka odlučivanja o žalbama i prigovorima od strane IPŽP-a, radi potvrđivanja konačnih rezultata od strane CIK-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Postavljanje jednog do dva tužioca u svim opštinama Kosova na dan izbora; • Koordinacija i saradnja za izborne operacije sa CIK-om i policijom na dan izbora; • Neposredno i pravilno delovanje u slučaju da neko izvrši izborna krivična dela. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vodi računa o održavanju javnog reda i mira i nesmetanom toku izbornog procesa; • Nastavlja sprovođenjem Operativnog Naloga PK-a sa bezbednosnim merama u svim aspektima kao što su: BC, OIK, CD, OD, CPR; • Efikasna koordinacija aktivnosti sa Državnom Tužilaštvom i potpuna saradnja sa CIK-om u Operativnoj Sobi CIK-a; • Prati i obezbeđuje osetljiv materijal na Dan Izbora, pre početka izbornog procesa i nakon završetka izbornog procesa; • Saradnja sa Tužilaštvom u vezi sa mogućim incidentima. 	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinacija sa državnim tužiocem i IPŽP-om u vezi sa mogućim predmetima za izborna krivična dela; • Neposredno delovanje i pokretanje postupaka za suđenje izbornih predmeta; • Prioritizacija i suđenje predmeta koji mogu uticati na konačne rezultate; • Informisanje javnosti o sudskim odlukama o izbornim predmetima, i objavljivanje odluka na zvaničnim veb sajtovima; • Osiguravanje da javnost ima pristup informacijama koje treba da budu transparentne, bez kršenja prava na lične podatke. 	<ul style="list-style-type: none"> • Angažman celokupnog osoblja NKM-a za monitorisanje tokom vođenja izborne kampanje i tokom izborne tišine, pratiti rad medija u vezi sa poštovanjem Poglavlja VIII Zakona o Izborima i podzakonskim aktir NKM-a. • Sve žalbene tvrdnje i nalazi monitorisanja o mogućim prekršajima zakonskih odredbi tokom izbornog procesa, će biti obrađene u roku od 48 sati. • Odluke NKM-a u vezi sa navodnim prekršajima, sprovodiće se odmah, i žalba protiv ovih odluka neće ometati njihovo sprovođenje (zbog neposrednog dejstva tih odluka što se tiče navodnih prekršaja, izvršiće se odmah, i žalbe protiv ovih odluka (radi neposrednog efekata ovih odluka) neće ometati njihovo izvršenje, kako što je definisano članom 30, stav 2, tačka 2, Zakona o NKM (odluka postaju pravosnažne u trenutku kad se saopšte strankama).

3. Post-izborni period (nakon potvrđivanja rezultata)

	Centralna Izborna Komisija	Izborni Panel za Žalbe i Predstavke	Državni Tužilac	Policija Kosova	Sudski Savet Kosova	Nezavisna Komisija za Medije
POST-IZBORNI PERIOD	<ul style="list-style-type: none"> • Čuvanje materijala (glasačkih kutija, OUR, ORK) na osnovu uputstva IPŽP-a i DT-a; • Pružanje dokaza i svedočenja tužiocima, sudijama i policiji, po potrebi; • Učešće viših službenika opštinskih izbornih komisija u sudskim saslušanjama u svim opštinama Kosova; • Sprovođenje kampanje u cilju povećanja poverenja javnosti u telima za upravljanje izborima; • Kontinuirano praćenje svakog predmeta u sudskim postupcima i prikupljanje podataka i izveštaja; • Doprinos izbornoj reformi i razmatranje podzakonskih akata CIK-a. 	<ul style="list-style-type: none"> • Blagovremeno obaveštavanje CIK-a u vezi sa glasačkim kutijama (šifre biračkih centara i mesta) u kojima treba da se čuvaju izborni materijali; • Praćenje procesuiranja slučajeva koji se upućuju od strane IPŽP-a u DT, i pružanje informacija po potrebi; • Kontinuirani razvoj kapaciteta Sekretarijata IPŽP-a u pogledu zakonodavstva izbornog procesa; • Razvijanje strategije za informisanje javnosti i transparentnosti; • Doprinos izbornoj reformi i razmatranje internih pravila i postupaka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuirano krivično gonjenje osumnjičenih i onih protiv kojih su podignute optužnice; • Zahtevanje pomoći i informacija od tela za upravljanje izborima, po potrebi; • Uputiti CIK-a o biračkim centrima i mestima za koje treba da se čuvaju izborni materijali; • Koordinacija sa posmatračkim organizacijama, ako imaju svedoke ili dokaze; • Doprinos izbornoj reformi i razmatranje internih pravila i postupaka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Transport pod pratnjom i obezbeđenjem PK-a osetljivog materijala od BC-a u OD i potom u CPR; • Obezbeđivanje CPR-a i CD-a do kraja procesa; • Vodi računa o javnoj bezbednosti i nakon najave preliminarnih rezultata i potvrđivanja rezultata; • Preduzimanje istražnih radnji u saradnji sa Državnim tužilaštvom, ukoliko se za to ukaže potreba; 	<ul style="list-style-type: none"> • Odlučivanje i okončanje svih predmeta vezanih za izbore, i okončanje ovih predmeta pre novih izbora; • Doprinos izbornoj reformi i razmatranje internih pravila i postupaka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Okončanje svih predmeta vezanih za nalaze monitorisanja; o mogućim prekršajima zakonskih propisa od strane pružioca medijskih usluga tokom izbornog procesa. • Razmatranje žalbi adresiranih preko IPŽP-a; • Izrada Izveštaja monitorisanja Pružioca Audio-vizuelnih Medijalnih Usluga tokom izborne kampanje.